

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticvm

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

II. De Sacrae Sepulturæ loci electione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

enim utilitas illa rationabilem addere potuit praxim, quâ punitorum cadavera ad Anatomiam aliisque suæ artis usus Medicis conceduntur, cur non idem præstare valeat Consuetudini, quâ eadem, ut aliis documentis insepulta publicè prostrata quando permittuntur? cum non plus ad sanitatem, quàm ista, flagitia arcendò, Reipublicæ conferat ad felicitatem, Covarruvias, *cit. cap. 1. n. 11*. Zoësius *in ff. de Cadav. punit. à n. 1.* & Perez *in C. Si reus vel accus. mort. in fine.*

16. Circa reos tamen, qui ex vulnere, morbo, casu in carcere vel, dum ex isto fugam parant, moriuntur aut occiduntur, bene observandum est; quòd, licet eorû cadavera in supplicii loco sepeliri aut insepulta in furcam aut rotam agi vi consuetudinis aliquando valeant, si de atroci aut publicè valde pernicioso crimine condemnati jam sint, vel saltem per Judiciale confessionem, legitimam probationem aut facti evidentiam, de illo ita constet; ut ipsis nulla prorsus defensio competat: eò tamen rigore procedi non possit in cadaver ejus, qui cujuscunque etiam atrocissimi criminis solummodo diffamatione aut huic succedaneis criminis indicis gravatus, vel etiam accusatus aut carcere & vinculis constrictus jam est; cum enim talis in furcam aut rotam agi non posset vivus, multò minùs poterit mortuus, ut cum Bossio *Tit. de Accusat. n. 33.* rectè arguit *cit. Farinacius n. 79.*

17. Eorum autem, qui à sacra sepultura Ecclesiasticò Jure excluduntur, aliquem si parochus aut alius quicumque, insuper habitâ sacrorum Canonum prohibitione, in loco sacro sepelire scienter præsumat, mortalis peccati reatum contrahit: & si ab eo sepultus excommunicatus publicè vel nominatim interdictus, aut manifestus Usurarius, vel hæreticus, aut

istius defensor, fautor vel receptor fuerit, excommunicationis censuram ipso facto incurrit, *c. Quicumque 2. pr. de Hæres. in 6. & Clement. 1. hâc Rabr.* à qua abstinendus prius non est, quàm ad arbitrium Episcopi diocesani competentem satisfactionem exhibuerit iis, quibus eò factâ injuria est irrogata, Ossa etiam omnium eorum, qui in loco sacro contra illorum prohibitionem sepulti sunt, si dilecti valeant, exhumanda sunt, & extra locum sacrum projicienda, per textum *cit. & ibi DD.*

ARTICULUS II.

De sacra Sepultura Electione.

SUMMARIUM.

18. Non omnes Ecclesia habent jus Sepultura:
19. Cujus Electio fidelibus permittitur.
20. Excipiuntur tamen Impuberes,
21. Et Religiosi, inferendâ Sepultura in Monasterii:
22. Etiam si sint Prælati.
23. Eligi sepultura potest in loco minùs Religioso,
24. Sacro tamen, & non nisi ex rationabili causa,
25. Electio duorum testimonio legitime probatur.
26. Pene in Religiosos, aliquem ad sanctam sepulturam vocò &c. eligendum inducentes,
27. Ad gravia incommoda tollenda licet,
28. Varii casibus non incurramur.

Quantumvis jus Sepultura, tantumquam Parochiale, communi & antiquo Jure solis Ecclesiis populorum est.

- sum curamque & Jus Parochiale habentibus, competere, Panormit. in c. Certificari 9. n. 8. & Sylvester V. Sepultura, q. 3. vi consuetudinis tamen & privilegii etiam aliis Ecclesiis competere potest & hodie competit Religiosorum Monasteriis, Lancellot. Instit. hac Rubr. 5. 1. & Molina Tract. 2. de J. & J. disp. 214. n. 21. Imo FF. Minorum S. Francisci & Prædicatorii Ordinibus per Constitutiones Apostolicas Juri communi insertas indultum reperitur, Clement. Dudum 2. Extravag. 2. inter communes: quod privilegium aliis Religiosis communicari, tradit Dominus Tom. 3. Prax. Regul. Tract. 9. q. 8. num. 2.
19. Ex locis autem, in quibus de Jure communi vel speciali potest, sepeliri defunctus regulariter debet Primò in Ecclesia vel cimiterio, quod suæ sepulturæ propria electione ipse destinavit, ut constat ex c. 1. ibi, Nulli tamen negamus propriam sepulturam vel alienam, & c. Is qui 3. pr. in 6. Pro cujus ratione reddi potest tritium, quò suprema voluntas testatoris dicitur adimplenda, can. Ultima, 13. q. 2. l. Non negare 5. ff. Quomodo test. aperiant. §. l. 1. C. de SS. Eccles.
20. Dixi Regulariter, propter Impuberes & Religiosos: quorum illi cum sepulchrum sibi eligere nequeant, in Majorum vel Parochiali sepultura sunt tumulandi: Nisi consuetudo, quæ præcipuè attendenda est, electionem illorum Patri (aut etiam matri, Donatus Tract. cit. q. 14. n. 1.) permitteret, c. De uxore 7. §. 1. utrum, & c. Licet 4. in 6. Isti verò sive Religiosi, quòd per votum Obedientiæ voluntati propriæ renuntiaverint, ejusmodi electionem facere non possunt: nisi ita remoti à Monasteriis suis decedant; ut ad ea commodè nequeant portari; hoc enim casu ex licentia à Jure sibi indulta sepulturam eligere etiam ipsi permittuntur, c. Religiosi 5. ibi, Nisi multum à monasterio remoti, hic in 6. & c. Nihil 16. de Excess. Prælat.

Neque aliud defumitur ex c. De uxore cit. ubi sepulturæ libera electio uxori stabilitur, ex ratione; quòd ea respiciat tempus mortis, quò ipsa à lege mariti est soluta. Unde inferri videtur, ejus electionem etiam permissam Religioso; cum conferatur in tempus, quò ipsum Prælatus potestas & Obedientia obligare cessat. Sed lata disparitas inter hunc & illam intercedit; quia, ut in c. cit. Glossa fin. notat, uxor, licet marito subiecta sit quoad legem conjugii & actus conjugales, quoad alia tamen multa disponere pro suo arbitrio potest: non etiam Religiosus, qui quamdiu vivit proprio velle & nolle caret, can. Non dicatis, 12. q. 1. & c. Si Religiosus 27. de Elect. in 6. ideòque totò vitæ tempore, quò facienda esset electio, aliquid velle vel disponere independentem à Prælato nequit, etsi dispositio in tempus mortis conferatur, arg. l. Si minor 4. ff. de Servis export. Glossa fin. in c. Religiosi cit. Panormit. in c. De uxore cit. n. 4. & Sanchez Lib. 6. Moral. cap. 14. n. 1.

Excipiuntur tamen ab hoc Doctore 22. n. 7. Prælati Regulares: neque solum suppremi, sed inferiores quoque & aliis in sua Religione subordinati, ut sunt Provinciales, Priores, Rectores, Guardiani; quibus sepulturæ electionem permittit cum Rodriguez Tom. 3. Regul. q. 60. art. 1. & Pellizario Manual. Regul. Tom. 2. tract. 8. cap. 5. n. 126. quòd in multis, præsertim ad suam personam pertinentibus, habeant velle ac nolle. Verùm hoc ipsorum velle non est omnino absolutum, sed dependens ab Ordinis Regula & Constitutionibus. Quare, si secundum istas vel receptam Ordinis Consuetudinem Religiosi in suis Monasteriis sepeliuntur, ibidem etiam Prælatos tumulandos, neque se.

que sepulturæ extraneæ electionem ipsis permittam, existimo cum *cit. Donato Trañ. 10. q. 2. n. 2.* quia ad Prælaturas electi non disimunt esse Religiosi: quibus sepulturæ electio indistinctè negatur *s. Religiosi cit.* Ex dictis

23. Dubium oritur primò, an sepultura licitè eligatur in loco minus Religioso sive, in quo Missæ sacrificium cæteraque Divina & Orationes publicæ rariùs v.g. quot annis semel aut bis tantum peragi solent, relicta Majorum aut Parochiali sepulturâ. Ratio dubitandi oritur ex *c. Fratritatem 3. & c. Cum quis 2. §. fin. in 6.* quorum textuum priori hujusmodi electio, tanquam antiquæ institutioni & rationabili Ecclesiæ consuetudini contraria, rejicitur: posteriori verò impugnari prohibetur. Neque hoc immeritò; quia ex una, electio sepulturæ libera, pars est ultimæ voluntatis defuncti, *c. De uxore cit.* quæ, si rationalis & honesta sit, modis omnibus adimpleri jubetur, *can. fin. 13. q. 2.* cum eam exitum habere publicè interlit, *l. Vel negare 5. ff. Test. quemad. aper.* ex altera verò parte, defunctus ad electionem sepulturæ in loco minus religioso moveri potuit honestâ & rationali causâ, v.g. quòd speciali devotione ferretur in Sanctum, qui in eo colitur, vel locus ob viciniam à successoribus aut hæredibus faciliùs adeatur &c.

24. Quare *c. Fratritatem cit.* contraria dispositio vel *§. fin. cit.* correctâ, vel exaudienda est de electione in loco minus, hoc est, non religioso, sed prophano, cum Gonzalez *in c. cit. n. 9.* vel cum Panorm. *n. 4.* de loco non habente cæmiterium: quæ, quia institutioni Patrum & Fidelium usui contraria est, Jure optimò, tanquam irrationalis, rejicitur, *arg. l. Filius 5. ff. de Condit. institut.* Vel demum cum eodem & Hostiensis *in c. cit. in fine* accipienda de electione loci minus religiosi, facta

sine justa & rationabili causa, sed ex contemptu aliòve pravo affectu aut animò fraudandi debitâ portione Ecclesiæ Parochialem: cujusmodi electio *§. Sed alius post can. Placuit cit. q. 2.* merito reprobandatur.

Dubium secundo est de probatione electionis certæ sepulturæ: cujus ratio est, quòd sit pars ultimæ voluntatis; ac proinde non minorem, quàm ista, solemnitate ac probationem exigere videatur. Verùm, quia ultimæ voluntatis non quilibet, sed ad Pias causas dispositio est, sicut ista, sic etiam sepultura electio aliam, quàm Naturalis aut Gentium juris, probationem non requirit, *arg. c. In dicante 4. & c. Relatum 11. de Testam.* Quare, eam per duos vel tres testes, de defuncti electione deponentes, vel per scripturam ipsius manu exaratam, aut codicillum aliàs invalidum, vel per testes unum concurrentibus aliis administratis sufficienter probari, existimat Sebasst. Modices *de Sepult. q. 8.* Imò Laurent. de Franchis *Controvers. Episc. & Regular. 2. q. 64. n. 6.* eam sufficienter probari, ait solius Confessarii assertione. Mihi, sicut legata pia, sic etiam sepulturæ electio Confessarii testimonio non satis probari, videtur cum Donato *cit. Trañ. 10. q. 22.* propter Regulam *c. Licet 23. c. Cum nobis 28. & c. de Test. & attest.* à qua exjus, de qua agimus, electionis casus exceptus non reperitur. Si tamen aliquis loci Consuetudine vel statuto Confessarii aut alterius hominis dicto major vis tribueretur, iis standum esset, & in Curia Archiepiscopali Neapolitana, stat. testis est M. Anton Genuentis *in quæ Curia Praxi cap. 176. n. 8.*

Dubium tertio, est de valore Voto rorum ac Juramentorum, obligantium ad certam sepulturam. Quæ, sicut sponte edita tenent, sic irrita nullaque sunt, tam ipsa

ipsa quam alie promissiones, ad quas defunctus à Religiosis vel clericis Secularibus de sua Ecclesia vel Monasterii sepultura eligenda, vel electa non mutanda est inducitur, *c. 1. pr. in 6.* ubi Bonifacius VIII. ad hujusmodi electionem inducendum humari voluit non in electa aut alia postea eligenda: sed in ea, in qua nullâ factâ electione sepeliri debuisset, scilicet in Majorum vel Parochiali aut ea sepultura, quam, antequam ita induceretur, legitime elegit, *Rodriguez l. cit. dub. 5.* Imò ita inducitur corpus, si in locum sic electum illatum jam fuisset, cum omnibus, quæ occasione sepulturæ ab eo percepta sunt, restitui præcepit sub pœna Interdicti, ab Ecclesia vel cæmeterio ipsò factò contrahendi, donec omnium restitutio fuerit facta.

Atque hæc Constitutio Bonifaciana non solum confirmata, sed insuper excommunicatio, à temerariis ejus violatoribus ipsò factò contrahenda, lata est, *Clement. Cipientes 3. in fine de Penis.* Cujus Ecclesiasticæ severitatis ratio non ea solum fuit; quòd electio sepulturæ sit pars ultimæ voluntatis; ac proinde libera & usque ad mortem variabilis, *c. Cum Marthe 6. de Celebr. Miss. & l. Si quis 22. ff. de Legat. 3.* sed etiam; quòd sepultura sit res Sacra & Religiosa, & propterea pactionibus non obnoxia, *c. fin. de Patris;* & multò magis; ut obviaretur periculis animarum & scandalis, *pr. c. 1. cit.* quæ præbebantur, cum Regulares & Clerici etiam Seculares alienos parochianos ad sepulturam in suis Ecclesiis vel Monasteriis eligendam inducerent: & contra Rectores Parochiarum illorum comitibus se opposentes parochianorù suorum defunctorum corpora suis Ecclesiis vel cæmeteriis inferenda vindicarent, & aliquando violenter auferrent, majori studio captandi lucri & emolumentum tem-

poralis, quam consulendi animabus defunctorum: quâ, clericos maxime de decedente avaritiæ specie, cæteri Fideles sæpe multum offendebantur.

Recte tamen *in c. 1. & Clement. cit.* 28. Interpp. cæteri que DD. notant, prædictas excommunicationis & interdicti censuras non incurri Primò à laicis, aliquem inducentibus ad sepulturam ubicunque eligendam; quia textus illi apertè loquuntur de Clericis & Religiosis, *Toletus Lib. 1. cap. 36. n. 4.* secundo etiam à Clericis & Religiosis, aliquem ad sepulturam apud se eligendam inducentibus consilio vel precibus, sine ullo voto, juramento vel promissione, *Franchis cit. q. 64. n. 2.* Tertio, à quocunque alio, ad illam non in sua, sed in aliena Ecclesia, *vg. à Religioso S. Francisci aliquè ad eam in Ecclesia S. Dominici eligendâ quomodo docunq; inducente, Navarrus Manual. cap. 27. n. 103.* Quarto, à parocho, proprium suum parochianum inducente ad suæ Ecclesiæ potius quàm extraneam sepulturam eligendam; quia Constitutiones illæ editæ sunt in favorem parochorum; ac proinde in eorum odium non retorquendæ, *arg. Reg. Quod ob gratiam 61. in 6. Palao Tract. 29. disp. 3. pr. 2. n. 21.* Quintò demum, si inductio, sive Religiosi sive Clerici Secularis, aliquem ad sepulturam in sua Ecclesia vel Monasterio cum voto, juramento & c. eligendam inducere volentis, intentum non sortita sit effectum; quòd is vovere, jurare vel aliter promittere renuerit. Quorum omnium ratio solennis est; quòd utraque, tam Bonifacii VIII. quàm Clementis V. Constitutio, tanquam penalis & odiosa, sit Juris stricti, & à personis atque actionibus expressis ad non expressas non extendenda *arg. Reg. Odis 15. in 6. Palao p. cit. n. 22.*